

Wat is orgaan- donatie?

Sommige mensen die heel ziek zijn kunnen genezen met een nieuw orgaan of weefsel van iemand anders.

Organen worden dan van een overleden persoon, de donor, overgebracht naar een ander. Bij organen kan het gaan om het hart, longen, nieren, de lever, alvleesklier en darmen. Weefsels die kunnen worden gedoneerd zijn hoornvliezen, hartkleppen, bloedvaten, huid en botweefsel.

Iedereen kan donor worden

Of je nu oud, jong, ziek of gezond bent, iedereen kan donor worden. Iemand van tachtig kan nog donor zijn van hoornvliezen en huid. Ook mensen die medicijnen gebruiken, kunnen zich als donor laten registreren.

Wat zegt de Islam over orgaandonatie?

Deze vraag is voorgelegd aan verschillende geleerden. Op basis van de Koran en de Hadith komen zij tot een uitspraak. Orgaandonatie is toegestaan.

Het redden van een leven is een belangrijke handeling in de Islam. In Surah Al-Maidah, vers 32 zegt Allah: *'En voor hem, die iemand het leven schenkt, is het alsof hij aan het gehele mensdom het leven heeft geschonken.'*

In Surah Al-Baqarah, vers 173 zegt Allah: *'Hij heeft je slechts het gestorvene, het bloed, het varkensvlees en datgene, waarover een andere naam, dan die van Allah is uitgeroepen, verboden. Maar hij, die gedwongen is en dit niet wenst en geen overtreder is, op hem rust geen zonde. Want Allah is Vergevensgezind, Genadevol.'*

Uit dit vers komen de volgende twee legitieme stelregels voort: 'nood breekt wet' en 'het kiezen tussen het minste van twee kwaden, indien een van beiden niet vermeden kan worden'.

Deze stelregels voorzien in de bron tot het toestaan van orgaandonatie in de Islam. De betekenis van het menselijk leven is een 'noodzaak'. Dit gaat het verbod op het schaden van het menselijk lichaam, te boven.

Een argument om voor orgaandonatie te zijn, wordt afgeleid uit het begrip Maslaha (het maatschappelijke belang). Op basis hiervan is elke daad acceptabel en aanbevolen, als ze een bijdrage levert aan het maatschappelijk belang. Het doneren van een orgaan kan leiden tot een betere maatschappij, tot betere sociale verhoudingen en tot een betere mensheid.

Slotverklaring symposium

Op 28 januari 2006 zijn moslimgeleerden en imams van verschillende moskeeorganisaties met elkaar in debat gegaan over 'Islam en orgaandonatie in Nederland'.

Na afloop stelden het Contactorgaan Moslims en Overheid (CMO) en de Sjiitische Islamitische Raad Nederland een slotverklaring op. Hierin staat dat: De meerderheid van schriftgeleerden in islamitische landen hebben aangegeven dat er geen belemmering bestaat tegen orgaandonatie.

Orgaandonatie moet echter wel voldoen aan de volgende eisen:

- Het moet noodzakelijk zijn voor de patiënt.
- Er mag op geen enkele wijze sprake zijn van enig financieel gewin.
- Het besluit om donor te worden, dient in alle vrijheid genomen te worden.
- De wensen van de overledene moeten altijd gerespecteerd worden.
- De uitname- en transplantatie-procedures dienen met de grootste medische en sociale zorgvuldigheid plaats te vinden.

In Nederland wordt aan deze eisen voldaan. Het CMO en de Sjiitische Islamitische Raad Nederland roepen moslims in Nederland dan ook op om een positieve houding aan te nemen tegenover orgaandonatie en registratie.

Red een leven!

Islam en orgaandonatie

Bir hayat kurtarın!

İslam dini ve organ bağışi

www.donorvoorlichting.nl
NIGZ-Donorvoorlichting

Organ bağıışı nedir?

Çok hasta olan bazı insanlar, bir başkasından alacakları yeni bir organ ya da dokuyla iyileşebilir. Organlar, ölmüş bir insandan, yani bağıışlayıcıdan (donör), alınarak hastaya nakledilir. Organ denince akla, kalp, akciğer, böbrek, karaciğer, pankreas ve bağırsaklar gelmelidir. Bağıışlanabilecek dokudan da, göz zarı, kalp kapakçıkları, damarlar, deri ve kemik dokuları kastedilmektedir.

Her isteyen bağıışlayıcı olabilir

Herkes, genç, yaşlı, hasta ya da sağlıklı olsun, organlarını bağıışlayabilir. 80 yaşında olan biri bile isterse göz zarı ve derisini bağıışlayabilir. İlaç kullananlar da isterlerse kendilerini bağıışlayıcı olarak kayıt ettirebilirler.

İslam dini organ bağıışı konusunda ne diyor?

Bu soru çeşitli din bilginlerine soruldu. Kuran ve Hadis temel alınarak bir sonuca varıldı: İslam dininde organ bağıışı caizdir.

Bir can kurtarmak, İslam'da önemli bir harekettir. Kuran'ın Mâide suresinin 32. ayetinde denir ki, **'Kim bir insanın hayatını kurtarırsa sanki bütün insanların hayatını kurtarmış olur.'**

Kuran'ın Bakara suresinin 173. ayeti der ki **'Allah, size ancak leş, kan, domuz eti ve Allah'tan başkası adına kesileni haram kıldı. Ama kim mecbur olur da, istismar etmeksizin ve zaruret ölçüsünü aşmaksızın yemek zorunda kalırsa, ona günah yoktur. Şüphesiz, Allah çok bağıışlayandır, çok merhamet edendir.'**

Bu ayetten şu iki sonuca varılmaktadır: 'Zarûret haramı mubah kılar' ve 'eğer iki kötü arasından birinin seçilmesi zorunlu ise, daha az kötü olanı seçilebilir'.

Bu gerçeklerden yola çıkıldığında, organ bağıışlamanın İslam dininde caiz olduğunu görüyoruz. İnsan hayatı, bir 'zaruret' tir. Bu da, insan bedenine zarar verme yasağını aşmaktadır.

Organ bağıışlayıcısı olmak için bir delil, Maslahat kavramından (sosyal önem) kaynaklanmaktadır. Buna göre, sosyal öneme katkıda bulunan her hareket caizdir ve uyulması tavsiye edilmektedir. Organ bağıışlamak da daha iyi bir topluma, daha iyi sosyal ilişkilere ve daha iyi insanlığa yol açabilir.

Sempozyum sonuç açıklamaları

28 Ocak 2006 tarihinde çeşitli camilerden olan birkaç İslâm bilgini ve çeşitli camilerde görevli imamlar, 'İslâm ve Hollanda'da organ bağıışı' konusunda aralarında bir tartışma yapmışlardır.

Tartışmalar sonunda, Contactorgaan Moslims en Overheid (CMO) (Müslümanlar ve Devlet İlişki Kurumu) ile Sjiïetische Islamitische Raad Nederland (Hollanda Şii İslam Kurulu) bir sonuç açıklaması hazırlamışlardır. Bunda şu konuya yer verilmiştir:

İslam ülkelerindeki din bilginlerin çoğunluğu, organ bağıışlamaya karşı herhangi bir engel olmadığını açıklamışlardır. Ancak, organ bağıışında kesinlikle şu koşullara uyulmalıdır:

- Hasta için zaruret halinin olması.
- Hiçbir surette bir ticari kazanç sözü konusu olmamalı.
- Kişi organ bağıışlayıcı olma kararını, tam özgürlük içinde almış olmalı.
- Ölen kişinin isteklerine her zaman saygı gösterilmiş olmalı.
- Organ alım ve nakil işlemleri, azami tıbbi ve sosyal duyarlılık göstererek yapılmalı.

Hollanda'da bu koşullara uyulmaktadır. CMO ve Hollanda Şii İslam Kurulu, Hollanda'daki Müslümanları organ bağıışı ve kayıt konusunda daha olumlu bir tutum göstermeye çağırmaktadır.

Bağıışlayıcı olarak nasıl kayıt yaptırabilirim?

Kolay ve açık bir yoldan isteğinizi belirtebilirsiniz. Bağıışlayıcı olmak (ya da olmamak) konusundaki seçiminizi bir bağıışlayıcı formu (donorformulier) yoluyla bağıışlayıcı sicilinde (donorregister) belirtebilirsiniz. Bu formu, www.donorregister.nl internet sitesinde bulabileceğiniz gibi, ev doktoru, eczane ve NIGZ-Donorvoorlichting'ten de alabilirsiniz.

Daha fazla bilgiyi nereden alabilirim?

Daha fazla bilgiyi: www.donorvoorlichting.nl. Ayrıca posta veya telefonla da daha fazla bilgi isteyebilirsiniz.

NIGZ-Donorvoorlichting
Postbus 500, 3440 AM Woerden
www.donorvoorlichting.nl
e-mail: info@donorvoorlichting.nl
Bilgi hattı: 0900 821 21 66 (yerel tarife)

Hoe kan ik mij als donor registreren?

Op een eenvoudige en duidelijke manier kunt u laten weten wat u wilt. U kunt uw keuze om wel (of juist niet) donor te worden in het Donorregister laten vastleggen met een donorformulier. Dit formulier kunt u vinden op www.donorregister.nl. Ook is het formulier verkrijgbaar bij huisarts en apotheek en via NIGZ-Donorvoorlichting.

Waar kan ik meer informatie krijgen?

Op de website: www.donorvoorlichting.nl. U kunt ook per post of telefoon informatie aanvragen.

NIGZ-Donorvoorlichting

Postbus 500
3440 AM Woerden
www.donorvoorlichting.nl
email: info@donorvoorlichting.nl
Informatielijn: 0900 821 21 66
(lokaal tarief)

